

**VALSTYBINĖS KAINŲ IR ENERGETIKOS KONTROLĖS KOMISIJOS
ŠILUMOS IR VANDENS DEPARTAMENTO
ŠILUMOS KAINŲ IR INVESTICIJŲ SKYRIUS**

Teikti Komisijos posėdžiui
Komisijos narys
Donatas Jasas
Komisijos pirmininko pavaduotojas
Jonas Makauskas
Komisijos pirmininkė
Inga Žilienė

2019-06-26

**PAŽYMA
DĖL UAB „UTENOS ŠILUMOS TINKLAI“ ŠILUMOS KAINOS DEDAMŲJŲ
PERSKAIČIAVIMO IR KARŠTO VANDENS KAINOS DEDAMŲJŲ NUSTATYMO**

2019 m. birželio 26 d. Nr. O5E-186
Vilnius

Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija (toliau – Komisija) 2016 m. lapkričio 17 d. nutarimu Nr. O3-374 „Dėl uždarnosios akcinės bendrovės „Utenos šilumos tinklai“ šilumos bazinės kainos dedamųjų nustatymo“ nustatė UAB „Utenos šilumos tinklai“ (toliau – Bendrovė) šilumos bazinės kainos dedamąsias, kurios galioja iki 2019 m. lapkričio 30 d.

Bendrovės šilumos kainos dedamosios pirmiesiems šilumos bazinės kainos galiojimo metams nustatytos Utenos rajono savivaldybės tarybos (toliau – Savivaldybės taryba) 2016 m. gruodžio 22 d. sprendimu Nr. TS-328 „Dėl uždarnosios akcinės bendrovės „Utenos šilumos tinklai“ šilumos kainos dedamųjų pirmiesiems šilumos bazinės kainos dedamųjų galiojimo metams nustatymo“. Komisija 2017 m. sausio 19 d. nutarimu Nr. O3-25 „Dėl uždarnosios akcinės bendrovės „Utenos šilumos tinklai“ šilumos kainos dedamųjų“ konstatavo, kad kainos dedamosios nustatytos be pažeidimų.

Galiojančios šilumos kainos dedamosios nustatytos Savivaldybės tarybos 2018 m. kovo 29 d. nutarimu Nr. TS-74 „Dėl uždarnosios akcinės bendrovės „Utenos šilumos tinklai“ šilumos kainos dedamųjų antriesiems šilumos bazinės kainos dedamųjų galiojimo metams nustatymo“. Komisija 2018 m. balandžio 3 d. nutarimu Nr. O5E-78 „Dėl UAB „Utenos šilumos tinklai“ šilumos kainos dedamųjų perskaičiavimo“ konstatavo, kad šilumos kainos dedamosios nustatytos be pažeidimų.

Bendrovė 2018 m. gruodžio 28 d. raštu Nr. SD(2.19)-410 „Dėl šilumos kainos dedamųjų perskaičiavimo“ per Duomenų surinkimo ir analizės informacinę sistemą (toliau – DSAIS) pateikė Komisijai šilumos kainos dedamųjų perskaičiavimo projektą tretiesiems šilumos bazinės kainos galiojimo metams (toliau – Projektas). Bendrovė 2019 m. gegužės 28 d. raštu Nr. (2.19) SD-184 „Dėl šilumos kainos perskaičiavimo projekto“ pateikė papildomą informaciją, reikalingą Projekto analizei.

Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo (toliau – Įstatymas) 32 straipsnio 8 dalyje numatyta, kad šilumos tiekėjai, realizuojantys ne mažiau kaip 10 GWh šilumos per metus, teikia perskaičiuotų šilumos kainų dedamųjų projektus ir jų pagrindimą Komisijai bei savivaldybei. Savivaldybės taryba per 30 dienų nustato šilumos kainų dedamąsias.

Savivaldybės taryba 2018 m. gruodžio 20 d. sprendimu Nr. TS-315 „Dėl uždarnosios akcinės bendrovės „Utenos šilumos tinklai“ šilumos kainos dedamųjų tretiesiems šilumos bazinės kainos dedamųjų galiojimo metams nustatymo“ (toliau – Sprendimas) nustatė Bendrovei šilumos kainos dedamąsias tretiesiems šilumos bazinės kainos galiojimo metams. Pažymėtina, kad Savivaldybės tarybos Sprendimu nustatytos šilumos kainos pastoviosios ir kintamosios dedamosios atitinka Bendrovės Projekte apskaičiuotas dedamąsias, todėl toliau šioje pažymoje vertinami Bendrovės skaičiavimai, o šios pažymos išvadose pateikiami Savivaldybės tarybos Sprendimo pažeidimai.

Šilumos ir vandens departamento Šilumos kainų ir investicijų skyrius (toliau – Skyrius) Bendrovės pateiktą Projektą patikrino vadovaudamasis Įstatymu ir Šilumos kainų nustatymo metodika, patvirtinta Komisijos 2009 m. liepos 8 d. nutarimu Nr. O3-96 „Dėl Šilumos kainų nustatymo metodikos“ (toliau – Metodika).

Galiojančios, Skyriaus, Bendrovės apskaičiuotos projekcinės 2019 m. birželio mėn. šilumos kainos dedamosios (be PVM) pateiktos 1 lentelėje.

1 lentelė. Skyriaus ir Bendrovės 2019 m. birželio mėn. galiojančių ir projekcinių (be pridėtinės vertės mokesčio) šilumos kainos dedamųjų palyginimas, ct/kWh

Eil. Nr.	Šilumos kaina		Galiojanti	Bendrovės projektas	Skyriaus projektas	Pokytis (5-3)
1	2		3	4	5	6
1.	Šilumos kaina (nevertinant papildomos dedamosios)		4,06	4,19	4,19	0,13
2.	Šilumos kaina (2.1 + 2.2 + 2.3)		3,72	3,53	3,53	-0,19
2.1.	T_{PD}	Pastovioji dedamoji (2.1.1 + 2.1.2)	1,97	2,08	2,08	0,11
2.1.1.	T _{PD}	Bazinė pastovioji dedamoji	2,10			-
2.1.2.	ΔT	Pastoviosios dedamosios pokytis	-0,03	-0,02	-0,02	0,01
2.2.	T_{KD}	Kintamoji dedamoji (2.2.1. + 2.2.2.)	2,09	2,11	2,11	0,02
2.2.1.		Galiojanti kintamoji dedamoji	2,09			-
2.2.2.		Kintamosios dedamosios pokytis	-	0,02	0,02	0,02
2.3.	ΔT_{HG&H} ; ΔT	Nesusigražintos ir (ar) papildomai gautos pajamos*	-0,34*	-0,34*	-0,34*	-
2.4	ΔT_{HG&H} ; ΔT	Nesusigražintos ir (ar) papildomai gautos pajamos	-	-0,32**	-0,32**	-0,32

*Bendrovės papildomai gautos pajamos Savivaldybės tarybos 2018 m. kovo 29 d. sprendimu Nr. TS-74 „Dėl uždariosios akcinės bendrovės „Utenos šilumos tinklai“ šilumos kainos dedamųjų antriesiems šilumos bazinės kainos dedamųjų galiojimo metams nustatymo“ paskirstytos 36 mėnesių laikotarpiui

**Bendrovės šilumos vieneto kainoje įskaitytų sąnaudų kurui ir faktiškai patirtų sąnaudų skirtumas, susidaręs 2017 m. liepos 1 d. – 2018 m. rugsėjo 30 d. laikotarpiu, bei 2017 m. vasario 1 d. – 2018 m. sausio 31 d. laikotarpiu susidariusios nepadengtos kuro įsigijimo sąnaudos

Skyriaus skaičiavimais, po šilumos kainos dedamųjų perskaičiavimo projekcinė 2019 m. birželio mėn. šilumos kaina be papildomos dedamosios, palyginti su galiojančia kaina, didėja nuo 4,06 ct/kWh iki 4,19 ct/kWh, t. y. 0,13 ct/kWh.

Perskaičiuota pastovioji dedamoji šilumos kainą didina 0,11 ct/kWh, iš jų didžiausią įtaką darbo užmokesčio sąnaudų didėjimas (0,05 ct/kWh).

Perskaičiuota kintamoji dedamoji šilumos kainą didina 0,02 ct/kWh, t. y. nuo 2,09 ct/kWh iki 2,11 ct/kWh. Dėl šilumos kainoje įskaitytų ir faktiškai patirtų sąnaudų kuro įsigijimui neatitikimo Bendrovės papildomai gautas 397,26 tūkst. Eur pajamas paskirsčius baziniam realizuotos šilumos kiekiui (124,58 tūkst. MWh) ir išdėsčius 12 mėn. laikotarpiui, šilumos kaina mažėja 0,32 ct/kWh.

1. ŠILUMOS KAINOS DEDAMŪJŲ PERSKAIČIAVIMAS

Bendrovės šilumos Kainos dedamųjų perskaičiavimo ataskaitinis laikotarpis – 2017 m. IV ketv. – 2018 m. III ketv.

1.1. Šilumos kainos pastoviosios dedamosios perskaičiavimas

Bendrovės šilumos bazinės kainos pastovioji dedamoji perskaičiuojama atsižvelgiant į efektyvumo koeficiento, pagaminto ir realizuoto šilumos kiekio, ilgalaikio turto vienetų nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudų ir investicijų grąžos pokyčius bei į kitus, nuo ūkio subjektų valios nepriklausančių veiksnių nulemtus, neišvengiamus sąnaudų pokyčius.

1.1.1. Infliacijos įtakos skaičiavimas

Pagal Metodikos 74.1 papunktį, efektyvumo koeficientas nustatomas kaip pusė Lietuvos statistikos departamento skelbiamo šilumos kainos (kainos dedamųjų) perskaičiavimo ataskaitinio laikotarpio infliacijos dydžio, bet ne didesnis kaip 3 procentai (infliacijos dydžiu laikomas vidutinis metinis vartotojų kainų indekso pokytis).

Bendrovės perskaičiavimo ataskaitinio laikotarpio paskutinio mėnesio vartotojų kainų indeksas (2018 m. rugsėjo mėn. – 108,1927) lyginamas su šilumos kainos dedamųjų antriems bazinės kainos galiojimo metams nustatymo metu naudotu vartotojų kainų indeksu (2017 m. birželio mėn. – 104,9425). Bendrovės skaičiavimais, efektyvumo koeficientas sudaro 0,0155¹. Atsižvelgiant į tai, kad šis perskaičiavimas yra antrasis, sumuojant šio perskaičiavimo ($e = 0,0155$) ir pirmojo perskaičiavimo ($e = 0,0162$) efektyvumo koeficientus, efektyvumo koeficientas sudaro 0,0317. Skyriaus skaičiavimai atitinka Bendrovės skaičiavimus.

Infliacijos įtakos skaičiavimas šilumos pastoviajai dedamajai pateiktas 2 lentelėje.

2 lentelė. Galiojančios, Skyriaus ir Bendrovės apskaičiuotos infliacijos įtakos šilumos pastoviajai dedamajai palyginimas, ct/kWh

Eil. Nr.	Šilumos kaina		Galiojanti	Bendrovės projektas	Skyriaus projektas	Pasikeitimas (5-3)
1	2		3	4	5	6
1.1.	T_{PD}	Bazinė pastovioji dedamoji	2,10			-
<i>1.1.1.</i>	$\Delta T_{EF,3}$	<i>infliacijos įtaka</i>	<i>0,02</i>	<i>0,04</i>	<i>0,04</i>	<i>0,02</i>
<i>1.1.1.1.</i>	$I_{EF,3}$	<i>efektyvumo koeficientas</i>	<i>0,0162</i>	<i>0,0317</i>	<i>0,0317</i>	<i>0,0155</i>

Skyriaus ir Bendrovės skaičiavimais, efektyvumo didinimo koeficientas sudaro 0,0317, o dėl infliacijos įtakos ($\Delta T_{EF,3}$) bazinės kainos pastovioji dedamoji didėja 0,04 ct/kWh, lyginant su galiojančia didėja 0,02 ct/kWh.

1.1.2. Pagaminto ir realizuoto šilumos kiekio neatitikties įtakos skaičiavimas

Šilumos kainos pastoviosios dedamosios pokytis dėl pagaminto ir realizuoto šilumos kiekio neatitikties faktiškai pagamintam ir realizuotam šilumos kiekiui skaičiuojamas vadovaujantis Metodikos 74.2 papunkčio nuostatomis.

Bendrovės 2017 m. IV ketv. – 2018 m. III ketv. pagamintos šilumos kiekis (157,31 tūkst. MWh), lyginant su šilumos bazinės kainos dedamųjų skaičiavimo metu nustatytu (146,11 tūkst. MWh), padidėjo 11,20 tūkst. MWh arba 7,66 proc. Per tą patį laikotarpį realizuotas šilumos kiekis (135,39 tūkst. MWh), lyginant su nustatytu bazinėje kainoje (124,58 tūkst. MWh), padidėja 10,81 tūkst. MWh arba 8,68 proc. Faktinis per ataskaitinį laikotarpį susidaręs papildomas šilumos kiekis (21,92 tūkst. MWh), lyginant su nustatytu bazinėje kainoje (21,53 tūkst. MWh), didėjo 0,39 tūkst. MWh arba 1,82 proc.

Bendrovės ir Skyriaus skaičiavimais, šilumos gamybos (išigijimo), perdavimo ir mažmeninio aptarnavimo (pardavimo) šilumos kiekio koeficientai sutampa ir sudaro -0,0868.

Galiojančios, Skyriaus ir Bendrovės apskaičiuotos pagaminto ir realizuoto šilumos kiekio neatitikties įtakos šilumos kainos pastoviajai dedamajai palyginimas pateiktas 3 lentelėje.

¹ $((108,1927/104,9425)-1)/2 = 0,0155$

3 lentelė. Galiojančios, Skyriaus ir Bendrovės apskaičiuotos pagimto ir realizuoto šilumos kiekio neatitikties įtakos šilumos kainos pastoviai dedamajai palyginimas, ct/kWh

Eil. Nr.	Šilumos kaina		Galiojanti	Bendrovės projektas	Skyriaus projektas	Pokytis (5-3)
1	2		3	4	5	6
1.	T_{PD}	Bazinė pastovioji dedamoji	2,10			-
1.1.	$\Delta T_{Q,3}^{HG}$; $\Delta T_{Q,3}^H$; $\Delta T_{Q,3}^{HR}$	<i>pagaminto ir realizuoto šilumos kiekio neatitikties įtaka</i>	-0,18	-0,18	-0,18	-
1.1.1.	$I_{Q,3}^{HG}$; $I_{Q,3}^H$; $I_{Q,3}^{HR}$	<i>Šilumos kiekio koeficientas</i>	$I_{Q,3}^{HG} - -0,0809$ $I_{Q,3}^H - -0,0809$ $I_{Q,3}^{HR} - -0,0809$	$I_{Q,3}^{HG} - -0,0868$ $I_{Q,3}^H - -0,0868$ $I_{Q,3}^{HR} - -0,0868$	$I_{Q,3}^{HG} - -0,0868$ $I_{Q,3}^H - -0,0868$ $I_{Q,3}^{HR} - -0,0868$	-

Atsižvelgiant į apskaičiuotus šilumos kiekio koeficientus, Skyriaus ir Bendrovės skaičiavimais, dėl šilumos kiekio neatitikimo ($\Delta T_{Q,3}$) šilumos bazinės kainos pastovioji dedamoji mažėja 0,18 ct/kWh, lyginant su dabar galiojančia nekinta.

1.1.3. Ilgalaikio turto vienetų nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudų skaičiavimas

Pagal Metodikos 74.3 papunktį šilumos kainos pastovioji dedamoji perskaičiuojama dėl ilgalaikio turto vienetų nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudų pokyčio dėl naujai pagal investicijų planą faktiškai pradėtų eksploatuoti ilgalaikio turto vienetų.

Bendrovės faktiškai 93,98 tūkst. Eur įvykdytų investicinių projektų per kalendorinius metus prieš atliekant antrą metų perskaičiavimą nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudos sudarė 13,72 tūkst. Eur. Minėtų sąnaudų pagrindimas pateiktas Komisijos Šilumos ir vandens departamento Šilumos skyriaus 2018 m. sausio 18 d. pažymoje Nr. O5E-22 „Dėl uždarnosios akcinės bendrovės „Utenos šilumos tinklai“ šilumos kainos dedamųjų perskaičiavimo ir karšto vandens kainos dedamųjų nustatymo“.

Šio perskaičiavimo metu vertinamos Bendrovės 2017 m. faktiškai atliktos ir su Komisija suderintos², tačiau iki šiol šilumos kainoje neįvertintos, investicijos. Bendrovės skaičiavimais, 2017 m. atliktų investicijų reguliuojamo turto vertė sudaro 237,31 tūkst. Eur, nuo kurių apskaičiuotos nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudos sudaro 28,09 tūkst. Eur. Skyriaus skaičiavimai atitinka Bendrovės skaičiavimus.

Skyriaus ir Bendrovės skaičiavimais, bendra faktiškai įvykdytų investicinių projektų nuo bazinės kainos nustatymo reguliuojamo turto vertė sudaro 331,29 tūkst. Eur, iš jų šilumos gamybos verslo vienetė – 256,27 tūkst. Eur (didžiausios vertės investicija – kaušas ir frontalinis krautuvai – 124,04 tūkst. Eur), perdavimo verslo vienetė – 74,29 tūkst. Eur (didžiausios vertės investicija – šilumos tinklų siurblys – 23,59 tūkst. Eur), mažmeninio aptarnavimo verslo vienetė – 0,73 tūkst. Eur. Skyriaus skaičiavimais, iš viso šilumos bazinės kainos dedamųjų galiojimo laikotarpiu Bendrovės atliktų su Komisija suderintų investicijų nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudos sudaro 41,81 tūkst. Eur.

Bendrovės nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudų pokytis dėl 2017 m. faktiškai atliktų investicijų pateiktas 4 lentelėje.

4 lentelė. Galiojančios, Skyriaus ir Bendrovės investicijų vertės ir nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudų pokyčio palyginimas, ct/kWh

² Komisijos 2016 m. liepos 1 d. nutarimu Nr. O3-216 „Dėl uždarnosios akcinės bendrovės „Utenos šilumos tinklai“ 2015-2018 metų investicijų“, Komisijos 2017 m. lapkričio 24 d. nutarimu Nr. O3E-532 „Dėl uždarnosios akcinės bendrovės „Utenos šilumos tinklai“ 2016-2018 metų investicijų“, Komisijos 2019 m. birželio 12 d. nutarimu Nr. O3E-201 „Dėl UAB „Utenos šilumos tinklai“ 2017-2018 metų investicijų“.

Eil. Nr.	Šilumos kaina		Galiojanti	Bendrovės projektas	Skyriaus projektas	Pokytis (5-3)	
1	2		3	4	5	6	
1.	<i>T_{PD}</i>	Bazinės pastovioji dedamoji	2,10				
1.1.	ΔT_{DA}^{INV}	<i>nusidėvėjimo (amortizacijos) įtaka</i>	0,01	0,03	0,03	0,02	
<i>Įvesties rodikliai, tūkst. Eur</i>							
1.1.1.	ΣC_{DA}^{INV}	<i>faktiškai įvykdytų investicinių projektų nuo bazinės kainos nustatymo</i>	<i>nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudos, tūkst. Eur</i>	13,72	41,81	41,81	28,09
			<i>reguliuojamo turto vertė, tūkst. Eur</i>	93,98	331,29	331,29	237,31
1.1.2.	$C_{DA,i,3}^{INV}$	<i>faktiškai įvykdytų investicinių projektų per kalendorinius metus prieš atliekant trečiams metams perskaičiavimą</i>	<i>nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudos, tūkst. Eur</i>	13,72	28,09	28,09	14,37
			<i>reguliuojamo turto vertė, tūkst. Eur</i>	93,98	237,31	237,31	143,33
1.1.4.	$C_{DA,i,2}^{INV}$	<i>faktiškai įvykdytų investicinių projektų per kalendorinius metus prieš atliekant antriems metams perskaičiavimą</i>	<i>nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudos, tūkst. Eur</i>	-	13,72	13,72	13,72
			<i>reguliuojamo turto vertė, tūkst. Eur</i>	-	93,98	93,98	93,98

Skyriaus ir Bendrovės skaičiavimais, dėl naujai atliktų investicijų nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudų pokyčio ($\Delta T_{DA,3}^{INV}$) šilumos bazinės kainos pastovioji dedamoji didėja 0,03 ct/kWh, lyginant su galiojančia šilumos kainos pastoviaja dedamąja, didėja 0,02 ct/kWh.

1.1.4. Atliktų investicijų gražos sąnaudų skaičiavimas

Investicijų gražos pokyčio (dėl faktiškai įvykdytų ir įvestų į eksploataciją investicinių projektų per praėjusius kalendorinius metus) įtaka apskaičiuojamai kainai nustatoma pagal Metodikos 74.4 papunktį.

Metodikos 74.5 papunktis numato, jog šilumos bazinės kainos pastovioji dedamoji perskaičiuojama atsižvelgiant į investicijų gražos pokytį (dėl skolinto kapitalo kainos R_d pokyčio), taikant skolinto kapitalo kainą R_d , apskaičiuotą, vadovaujantis Investicijų gražos normos nustatymo metodika, patvirtinta Komisijos 2015 m. rugsėjo 22 d. nutarimu Nr. O3-510 „Dėl Investicijų gražos normos nustatymo metodikos patvirtinimo“ (toliau – WACC metodika), ir šilumos bazinės kainos (kainos dedamųjų) skaičiavimo metu nustatytą nuosavo kapitalo gražą R_e , skolinto kapitalo bei nuosavo kapitalo dalis. WACC metodikos 14 punkte numatyta, kad investicijų gražos norma ūkio subjektui nustatoma reguliavimo periodui, tačiau kasmet koreguojama, atsižvelgiant į skolinto kapitalo kainos pokytį, kuris negali viršyti WACC metodikos 6 punkte nurodytų reikalavimų.

Skyriaus 2016 m. lapkričio 10 d. pažymoje Nr. O5-293 „Dėl uždarnosios akcinės bendrovės „Utenos šilumos tinklai“ šilumos bazinės kainos ir karšto vandens kainos dedamųjų nustatymo“ nurodyta, kad investicijų graža apskaičiuota, taikant 11,93 proc. nuosavo kapitalo gražą ir optimalią kapitalo struktūrą (70 proc. – skolintas kapitalas ir 30 proc. – nuosavas kapitalas). Pažymėtina, kad pagal WACC metodikos 10 punktą kapitalo struktūra laikoma optimalia, kai skolintas kapitalas sudaro 60 proc. o nuosavas – 40 proc.

Bendrovės skaičiavimais, taikant optimalią kapitalo struktūrą, 11,93 proc. nuosavo kapitalo gražą bei, vadovaujantis WACC metodikos 8 punktu, 2,19 proc. faktinį šilumos gamybos ir (ar)

tiekimu, karšto vandens tiekimo sektoriaus skolinto kapitalo kainos svartinį vidurkį³ (Bendrovė neturi ilgalaikių paskolų), investicijų gražos norma sudaro 6,93 proc. Bendrovės nuo 2017 m. faktiškai įvykdytų investicinių projektų vertės – 237,15 tūkst. Eur apskaičiuota investicijų graža sudaro 16,44 tūkst. Eur.

Pažymėtina, kad Bendrovės taikoma skolinto kapitalo kaina (2,19 proc.) viršija skolinto kapitalo kainos viršutinę ribą pagal Lietuvos banko skelbiamus duomenis (2,10 proc.⁴) ir neatitinka WACC metodikos 6 ir 14 punktuose numatytų reikalavimų. Skyriaus skaičiavimais, taikant optimalią kapitalo struktūrą, 11,93 proc. nuosavo kapitalo gražą bei, vadovaujantis WACC metodikos 6 ir 14 punktais, apskaičiuotą 2,10 proc. skolinto kapitalo kainą, investicijų gražos norma sudaro 6,87 proc. Skyrius nuo 2017 m. faktiškai įvykdytų investicinių projektų vertės 237,15 tūkst. Eur apskaičiavo 16,29 tūkst. Eur investicijų gražos.

Skyriaus ir Bendrovės faktiškai įvykdytų investicinių projektų per praėjusius kalendorinius metus investicijų gražos skaičiavimai pateikti 5 lentelėje.

5 lentelė. Galiojančios, Bendrovės ir Skyriaus faktiškai įvykdytų investicinių projektų per praėjusius kalendorinius metus investicijų gražos pokyčio palyginimas.

Eil. Nr.	Šilumos kaina		Galiojanti	Bendrovės projektas	Skyriaus projektas	Pokytis (5-3)
1	2		3	4	5	6
1.1.	T_{PD}	Bazinė pastovioji dedamoji		2,10		
1.1.2.	ΔT^{INV}_{JR}	atliktų investicijų gražos įtaka	-	0,01	0,01	0,01
Įvesties rodikliai, tūkst. Eur						
1.1.2.1.	JR^{INV}	<i>faktiškai įvykdytų investicinių projektų per kalendorinius metus prieš atliekant 3 metams perskaičiavimą graža, tūkst. Eur</i>	6,17	16,44	16,29	9,54
1.1.2.2.	K	<i>faktiškai įvykdytų investicinių projektų per kalendorinius metus prieš atliekant perskaičiavimą vertė, taikoma skaičiavimuose, tūkst. Eur</i>	93,41	237,15	237,15	143,74
1.1.2.3.	r	<i>investicijų gražos norma, proc.</i>	6,60	6,93	6,87	0,27
1.1.2.4.	R_d	<i>skolinto kapitalo kaina, proc.</i>	1,65	2,19	2,10	0,45
1.1.2.5.	R_e	<i>nuosavo kapitalo graža, proc.</i>	11,93	11,93	11,93	-
1.1.2.6.	W_D	<i>skolinto kapitalo dalis</i>	0,60	0,60	0,60	-
1.1.2.7.	W_E	<i>nuosavo kapitalo dalis</i>	0,40	0,40	0,40	-

Pažymėtina, kad Skyriaus ir Bendrovės investicijų gražos skaičiavimų neatitikimai neturi įtakos Bendrovės ir Skyriaus apskaičiuotai vienanarei šilumos kainos dedamajai, tačiau turi įtakos dvinarėms kainoms.

Skyriaus ir Bendrovės skaičiavimais, dėl investicijų gražos pokyčio ($\Delta T^{INV}_{JR,3}$) pastovioji šilumos kainos dedamoji, lyginant su nustatyta bazinėje kainoje bei lyginant su galiojančia, didėja 0,01 ct/kWh.

1.1.5. Investicijų gražos pokyčio dėl skolinto kapitalo kainos R_d skaičiavimas

Investicijų gražos pokyčio (dėl skolinto kapitalo kainos R_d pokyčio) įtaką perskaičiuojamai kainai reglamentuoja Metodikos 74.5 papunktis.

Šilumos bazinės kainos skaičiavimo metu reguliuojamo turto vertė, įvertinant būtinąsias mažmeninio aptarnavimo sąnaudas, sudarė 7 605,22 tūkst. Eur, iš jų šilumos gamybos (išigijimo)

³ Skelbiama Komisijos interneto svetainėje, adresu: [https://www.regula.lt/siluma/Puslapiai/duomenys-vidutinei-svertinei-kapitalo-kainai-\(wacc\)-skaiciuoti.aspx](https://www.regula.lt/siluma/Puslapiai/duomenys-vidutinei-svertinei-kapitalo-kainai-(wacc)-skaiciuoti.aspx)

⁴ Skelbiama Komisijos interneto svetainėje, adresu: [https://www.regula.lt/siluma/Puslapiai/duomenys-vidutinei-svertinei-kapitalo-kainai-\(wacc\)-skaiciuoti.aspx](https://www.regula.lt/siluma/Puslapiai/duomenys-vidutinei-svertinei-kapitalo-kainai-(wacc)-skaiciuoti.aspx)

verslo vieneto – 4 759,48 tūkst. Eur, šilumos perdavimo verslo vieneto – 2 743,24 tūkst. Eur, ir mažmeninio aptarnavimo verslo vieneto būtiniosios sąnaudos – 102,50 tūkst. Eur.

Bendrovės skaičiavimais, pirmojo šilumos kainos perskaičiavimo metu faktiškai atliktų investicijų vertė sudarė 93,41 tūkst. Eur. Bendrovė, taikydama 6,93 proc. investicijų gražos normą, nuo 7 698,63 tūkst. Eur reguliuojamo ilgalaikio turto vertės ir mažmeninio aptarnavimo verslo vieneto būtinųjų sąnaudų apskaičiavo 533,52 tūkst. Eur investicijų gražos.

Skyriaus, taikant 6,87 proc. investicijų gražos normą, nuo veikloje naudojamo reguliuojamo turto vertės ir mažmeninio aptarnavimo verslo vieneto būtinųjų sąnaudų – 7 698,63 tūkst. Eur apskaičiuota investicijų graža sudaro 528,90 tūkst. Eur.

Galiojančios, Skyriaus ir Bendrovės apskaičiuoto šilumos kainos pastoviosios dedamosios pokyčio palyginimas dėl investicijų gražos pokyčio dėl skolinto kapitalo kainos R_d pokyčio pateiktas 6 lentelėje.

6 lentelė. Investicijų gražos pokyčio įtakos palyginimas, ct/kWh

Eil. Nr.	Šilumos kaina		Galiojanti	Bendrovės projektas	Skyriaus projektas	Pokytis (5-3)
1	2		3	4	5	6
1.	T_{PD}	Bazinė pastovioji dedamoji	2,10			
1.1.	ΔT_{JR}^{WACC}	<i>investicijų gražos pokyčio įtaka</i>	0,02	0,03	0,03	0,01
<i>Įvesties rodikliai</i>						
1.1.1.	JR^{WACC}	<i>Investicijų gražos apimtis, tūkst. Eur</i>	501,94	533,52	528,90	26,96
1.1.2.	K	<i>reguliuojamo turto vertė (įskaitant mažmeninio aptarnavimo būtinąsias sąnaudas) nustatyta šilumos bazinėje kainoje ir bazinės kainos galiojimo metu faktiškai atliktų investicijų vertė, tūkst. Eur</i>	7 605,22	7 698,63	7 698,63	93,41
1.1.2.1.	$K_{i,2}$	<i>reguliuojamo turto vertė (faktiškai įvykdytų investicinių projektų per kalendorinius metus prieš atliekant antrų metų perskaičiavimą), tūkst. Eur</i>	-	93,41	93,41	93,41
1.1.2.2.	$K_{i,1}$	<i>reguliuojamo turto vertė (įskaitant mažmeninio aptarnavimo būtinąsias sąnaudas), nustatyta šilumos bazinėje kainoje, tūkst. Eur</i>	7 605,22	7 605,22	7 605,22	-
1.1.3.	r	<i>investicijų gražos norma, proc.</i>	6,60	6,93	6,87	0,27

Pažymėtina, kad skirtumas tarp Skyriaus ir Bendrovės skaičiavimų, neturi įtakos Skyriaus ir Bendrovės apskaičiuotam vienanarės pastoviosios dedamosios pokyčiui dėl investicijų gražos pokyčio, tačiau turi įtaką dvinarėms kainų dedamosioms.

Skyriaus ir Bendrovės skaičiavimais, dėl investicijų gražos pokyčio ($\Delta T_{JR,3}^{WACC}$) bazinės šilumos kainos pastovioji dedamoji didėja 0,03 ct/kWh, lyginant su galiojančia šilumos kainos pastoviaja dedamąja didėja 0,01 ct/kWh.

1.1.6. Nuo ūkio subjekto valios nepriklausančių veiksnių nulemtų, neišvengiamų sąnaudų skaičiavimas

Metodikos 78.8 papunktis numato šilumos kainos pastoviosios dedamosios perskaičiavimą dėl kitų, nuo ūkio subjekto valios nepriklausančių veiksnių nulemtų, neišvengiamų sąnaudų pokyčių:

1. Šilumos kainoje nustatytų pagal Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo 8 straipsnio 16 dalies 1 punkte numatytų mokestinių išsipareigojimų sąnaudų ir atsižvelgiant į faktiškai realizuotą šilumos kiekį gautų pajamų įvertinimas:

1.1. Skyriaus ir Bendrovės skaičiavimais, vadovaujantis Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo 8 straipsnio 16 dalies 1 punktu, apskaičiuotos mokestinių išsipareigojimų sąnaudos sudaro 15,40 tūkst. Eur (apskaičiuota nuo 2017 m. perdavimo veiklos pajamų), lyginant su nustatytais šilumos bazinės kainos dedamųjų nustatymo metu (14,13 tūkst. Eur apskaičiuota nuo 2015 m. perdavimo veiklos pajamų), didėja 1,27 tūkst. Eur. Skyrius minėtas sąnaudas vertina šio perskaičiavimo metu, nustatydamas bendrą mokestinių išsipareigojimų sumą.

1.2. Savivaldybės tarybos sprendimu Nr. TS-328 nustatytoje šilumos kainos dedamosios buvo įvertinta 14,13 tūkst. Eur (arba 0,01 ct/kWh) mokestinių išsipareigojimų sąnaudų nuo 2015 m. perdavimo veiklos pajamų. Skyriaus ir Bendrovės skaičiavimais, Bendrovė šilumos kainos taikymo laikotarpiu (2017 m. vasario 1 d. – 2018 m. balandžio 30 d.) susigrąžino 20,64 tūkst. Eur sąnaudų, t. y. 6,52 tūkst. Eur daugiau nei turėjo. Skyrius minėtas Bendrovės papildomai gautas pajamas vertina šio perskaičiavimo metu, nustatydamas bendrą mokestinių išsipareigojimų sumą.

1.3. Bendrovės šilumos bazinės kainos perskaičiavimo antriems šilumos bazinės kainos galiojimo metams metu, Skyrius apskaičiavo 0,41 tūkst. Eur nesusigrąžintų mokestinių išsipareigojimų sąnaudų ir nurodė, kad šios sąnaudos turi būti įvertintos kito perskaičiavimo metu⁵, todėl ši suma vertinama šio perskaičiavimo metu, nustatant bendrą mokestinių išsipareigojimų sumą.

1.4. Savivaldybės tarybos 2018 m. kovo 29 d. sprendimu Nr. TS-74 „Dėl uždarnosios akcinės bendrovės „Utenos šilumos tinklai“ šilumos kainos dedamųjų antriesiems šilumos bazinės kainos dedamųjų galiojimo metams nustatymo“ nustatytoje šilumos kainos dedamosiose buvo įvertinta 14,13 tūkst. Eur mokestinių išsipareigojimų sąnaudų. Atsižvelgiant į tai, kad Projekto pateikimo metu nebuvo pasibaigęs šilumos kainos dedamųjų taikymo laikotarpis, šių sąnaudų susigrąžinimas turi būti įvertintas kito perskaičiavimo metu.

Skyriaus ir Bendrovės skaičiavimais, iš viso Bendrovės atsižvelgiant į faktiškai realizuotą šilumos kiekį papildomai gautos mokestinių išsipareigojimų pajamos sudaro 4,84 tūkst. Eur (-6,52 tūkst. Eur + 1,27 tūkst. Eur + 0,41 tūkst. Eur), kurias paskirsčius 12 mėnesių realizuotam šilumos kiekiui (124,58 tūkst. MWh), vienanarė šilumos kainos pastovioji dedamoji nekinta, todėl Bendrovės papildomai gautos mokestinių išsipareigojimų pajamos turi būti įvertintos kito šilumos kainos (kainos dedamųjų) nustatymo metu.

2. Bendrovė, pagal Metodikos 74.12 papunktį, skaičiuodama darbo užmokesčio sąnaudų pokytį, kartu įvertino ir socialinio draudimo sąnaudų pokytį dėl padidėjusio darbo užmokesčio ir garantinio fondo įmokų sąnaudų (žr. šios pažymos 1.1.8 dalį). Bendrovės projekte apskaičiuotos socialinio draudimo ir garantinio fondo įmokų sąnaudos sudaro 17,86 tūkst. Eur ir didina šilumos kainą 0,01 ct/kWh.

Metodikos 74.12 papunktyje nenumatytas socialinio draudimo ir garantinio fondo įmokų sąnaudų vertinimas, tačiau šie mokesčiai privalomi pagal galiojančius teisės aktus, todėl Skyrius šias sąnaudas pripažįsta būtinosiomis sąnaudomis.

Skyrius, atsižvelgęs į tai, kad nuo 2019 m. sausio 1 d. įsigaliojo Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo ir Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio bei privalomojo draudimo įstatymo pakeitimai, apskaičiuotas darbo užmokesčio sąnaudas bei privalomojo socialinio draudimo sąnaudas perskaičiavo pagal Valstybinės mokesčių inspekcijos viešai skelbiamas rekomendacijas. Skyrius, įvertinęs pagal Metodikos 74.12 papunktį apskaičiuotą darbo užmokesčio sąnaudų pokytį (žr. šios pažymos 1.1.8 dalį), taikydamas nuo 2019 m. sausio 1 d. galiojantį socialinio draudimo įmokos tarifą (tarifas sumažėjo nuo 31,18 proc. iki 1,17 proc.), apskaičiavo 1,31 tūkst. Eur socialinio draudimo sąnaudas. Skyriaus skaičiavimais, dėl socialinio draudimo įmokų sąnaudų pokyčio ($\Delta T_{P,3}^C$), šilumos bazinės kainos pastovioji dedamoji ir galiojanti pastovioji šilumos kainos dedamoji nekinta.

⁵ Komisijos Šilumos ir vandens departamento Šilumos skyriaus 2018 m. sausio 18 d. pažyma Nr. O5E-22 „Dėl uždarnosios akcinės bendrovės „Utenos šilumos tinklai“ šilumos kainos dedamųjų perskaičiavimo ir karšto vandens kainos dedamųjų nustatymo“.

1.1.7. Paskutinių dvejų metų faktinės ir ūkio subjektui nustatytos investicijų gražos koregavimas

Metodikos 74.9 papunktis numato paskutinių dvejų metų faktinės ir ūkio subjektui nustatytos investicijų gražos koregavimą, kai vidutinė faktinė dvejų paskutinių ataskaitinių laikotarpių (ataskaitinių metų), dėl kurių pateikta audito išvada, investicijų graža viršija reguliuojančiosios institucijos nustatytą vidutinę svertinę dvejų paskutinių kalendorinių metų investicijų gražą daugiau kaip 1 procentiniu punktu.

Paskutinio šilumos kainos dedamųjų perskaičiavimo metu buvo vertinama 2015–2016 m. faktinės investicijų gražos neatitiktis nustatytajai, todėl šio šilumos kainos (kainos dedamųjų) perskaičiavimo metu turi būti vertinami 2017 m. ir 2018 m.. Atsižvelgus į tai, kad Projekto pateikimo metu Bendrovė Komisijai nebuvo pateikusi audituotų Reguliavimo apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo ataskaitų su nepriklausomo audito išvada už 2018 m., paskutinių dvejų metų investicijų gražos vertinamas neatliekamas.

1.1.8. Darbo užmokesčio sąnaudų skaičiavimas

Pagal Metodikos 74.12 papunktį šilumos kainos pastovioji dedamoji perskaičiuojama dėl darbo užmokesčio sąnaudų pokyčio, įvertinus ne didesnę nei Lietuvos Respublikos finansų ministerijos prognozuojamą vidutinio darbo užmokesčio pokytį.

Pagal Lietuvos Respublikos Finansų ministerijos skelbiamą ekonominės raidos scenarijų 2018-2021 metams, prognozuojamas darbo užmokesčio pokytis sudaro 7,5⁶ proc.

Bendrovės Projekte darbo užmokesčio sąnaudos, nustatytos bazinėje kainoje (763,54 tūkst. Eur), didinamos 7,5 proc. Darbo užmokesčio sąnaudų pokytis sudaro 57,27 tūkst. Eur, dėl kurių įvertinimo, Bendrovės skaičiavimais, šilumos kainos pastovioji didėja 0,04 ct/kWh.

Bendrovė Projekto aiškinamajame rašte nurodė, kad 2017 m. faktinis vidutinis šilumos tiekimo veiklos darbo užmokeskis siekė 1 008 Eur/mėn., t. y. buvo 7,23 proc. didesnis nei nustatytas bazinėje kainoje (940 Eur/mėn.). Skyrius, atsižvelgęs į tai, kas išdėstyta, bei į kartu su Projektu pateiktą Bendrovės direktoriaus 2017 m. rugsėjo 28 d. įsakymą Nr. P-59 „Dėl nuo 2017 m. spalio 1 d. darbo apmokėjimo sąlygų pasikeitimo“, kuriuo buvo didinami darbuotojų atlyginimai, vadovaudamasis Metodikos 74.12 papunkčiu, Lietuvos Respublikos Finansų ministerijos skelbiamą ekonominės raidos scenarijų 2018-2021 metams, įvertino 7,5 proc. darbo užmokesčio sąnaudų didėjimą.

Skyrius, atsižvelgęs į tai, kad nuo 2019 m. sausio 1 d. įsigaliojo Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo ir Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio bei privalomojo draudimo įstatymo pasikeitimai, apskaičiuotas darbo užmokesčio sąnaudas bei privalomojo socialinio draudimo sąnaudas perskaičiavo pagal Valstybinės mokesčių inspekcijos viešai skelbiamas rekomendacijas. Skyriaus skaičiavimais, perskaičiuotas darbo užmokesčio sąnaudų pokytis sudaro 73,82 tūkst. Eur.

Šilumos kainos pastoviosios dedamosios pokyčio dėl darbo užmokesčio sąnaudų pokyčio palyginimas pateiktas 7 lentelėje.

7 lentelė. Darbo užmokesčio sąnaudų pokyčio įtakos palyginimas, ct/kWh

Eil. Nr.	Šilumos kaina		Galiojanti	Bendrovės projektas	Skyriaus projektas		Pokytis (6-3)
					Pagal tvarką, galiojusią iki 2018 m. gruodžio 31 d.	Pagal tvarką, galiojančią nuo 2019 m. sausio 1 d.	
1	2		3	4	5	6	7
1.	<i>T_{PD}</i>	Bazinės pastovioji dedamoji			2,10		-

⁶ Darbo užmokesčio sąnaudų pokyčio 2019 m. prognozė skelbta Projekto pateikimo metu: <http://finmin.lrv.lt/lt/aktualus-valstybes-finansu-duomenys/ekonominės-raidos-scenarijus/scenarijus-2018-rugsejis>

Eil. Nr.	Šilumos kaina		Galiojanti	Bendrovės projektas	Skyriaus projektas		Pokytis (6-3)
					Pagal tvarką, galiojusią iki 2018 m. gruodžio 31 d.	Pagal tvarką, galiojančią nuo 2019 m. sausio 1 d.	
1	2		3	4	5	6	7
1.1.	ΔT_{CP}	<i>darbo užmokesčio sąnaudų pokyčio įtaka</i>	-	0,04	0,04	0,05	0,05
<i>Įvesties rodikliai, tūkst. Eur</i>							
1.1.1.	ΔFPP	<i>sąnaudų pokytis, įvertinus Finansų ministerijos skelbiamą darbo užmokesčio pokytį.</i>	-	57,27	57,27	73,82	73,82

Bendrovės skaičiavimais, darbo užmokesčio sąnaudų pokytis sudaro 57,27 tūkst. Eur, o Skyriaus skaičiavimais – 73,82 tūkst. Eur. Skirtumas tarp Bendrovės ir Skyriaus skaičiavimų susidarė, nes Bendrovė darbo užmokesčio ir socialinio draudimo sąnaudas (žr. šios pažymos 1.1.6 dalį) apskaičiavo pagal iki 2018 m. gruodžio 31 d. galiojusią su darbo santykiais susijusių mokesčių skaičiavimo tvarką. Skyriaus skaičiavimais, dėl darbo užmokesčio sąnaudų didėjimo 73,82 tūkst. Eur įvertinimo ($\Delta T_{P,3}$), bazinės kainos pastovioji dedamoji didėja 0,05 ct/kWh, lyginant su galiojančia didėja tiek pat.

Pažymėtina, kad Skyriaus pagal nuo 2019 m. sausio 1 d. galiojančią su darbo santykiais susijusių mokesčių skaičiavimo tvarką apskaičiuota bendra darbo užmokesčio ir socialinio draudimo sąnaudų pokyčio įtaka šilumos kainos pastoviai dedamajai atitinka Bendrovės įvertintą bendrą šilumos kainos pastoviosios dedamosios pokytį dėl darbo užmokesčio ir socialinio draudimo sąnaudų pokyčio pagal iki 2018 m. gruodžio 31 d. galiojusią su darbo santykiais susijusių mokesčių skaičiavimo tvarką.

1.1.9. Rezervinės galios užtikrinimo paslaugos pastoviosios dedamosios skaičiavimas

Skyriaus 2016 m. lapkričio 10 d. pažymos Nr. O5-293 „Dėl uždarnosios akcinės bendrovės „Utenos šilumos tinklai“ šilumos bazinės kainos ir karšto vandens kainos dedamųjų nustatymo“ 4 dalyje ir jos priede (Metodikos 19 priedas) Bendrovei numatyta 195,9 tūkst. Eur rezervinės galios užtikrinimo paslaugos sąnaudų. Minėtos sąnaudos bazinėje kainoje sudaro 0,13 ct/kWh. Bendrovės atžvilgiu rezervinės galios užtikrinimo paslaugos pastovioji dedamoji perskaičiuojama taikant Metodikos 74 punkte numatytus rodiklius. Bendrovės skaičiavimais, dėl efektyvumo koeficiento įtakos (efektyvumo koeficientai aprašyti pažymos 1.1.1 dalyje) nustatyta šilumos bazinėje kainoje rezervinės galios užtikrinimo pastovioji dedamoji nekinta. Dėl pagaminto šilumos kiekio neatitikinės įtakos (pagamintos šilumos kiekiai aprašyti pažymos 1.1.2 dalyje) nustatyta šilumos bazinėje kainoje rezervinės galios užtikrinimo pastovioji dedamoji mažėja 0,01 ct/kWh. Dėl investicijų grąžos pokyčio (dėl skolinto kapitalo kainos R_d pokyčio) (investicijų grąžos normos pokyčiai aprašyti pažymos 1.1.5 dalyje) nustatyta šilumos bazinėje kainoje rezervinės galios užtikrinimo pastovioji dedamoji nekinta. Skyriaus skaičiavimai atitinka Bendrovės skaičiavimus.

Skyriaus ir Bendrovės skaičiavimais, po šilumos kainos dedamųjų perskaičiavimo, šilumos (produkto) gamybos vienanarė kaina už rezervinės galios užtikrinimo paslaugą sudaro 0,12 ct/kWh.

1.1.10 Apyvartinių taršos leidimų teigiamo prekybos rezultato įtakos vertinimas

Pagal Metodikos 74.10 papunktį apyvartinių taršos leidimų (toliau – ATL) teigiamas prekybos rezultatas, gautas nuo 2015 m. sausio 1 d., laikomas pagrįstai didinančiu nustatytą ūkio subjekto investicijų grąžą atitinkamu šilumos bazinės kainos (kainos dedamųjų) galiojimo laikotarpiu, jeigu ūkio subjektas yra įvykdęs Metodikos 40 punkto reikalavimus.

Bendrovė Projekte nurodė, kad ataskaitiniu laikotarpiu (2017 m. IV ketv. – 2018 m. III ketv.) ATL teigiamas prekybos rezultatas sudaro 519,4 tūkst. Eur ir minėtos lėšos bus panaudotos išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų ir aplinkos taršą mažinančioms priemonėms diegti –

Utenos rajoninės katilinės rekonstrukcijai, įrengiant 8 MW galios biokuro vandens šildymo katilą. Skyrius, vadovaudamasis Metodikos 74.10 papunkčiu ir atsižvelgęs į tai, kad teigiamas ATL prekybos rezultatas gautas pardavus ATL po 2015 m. sausio 1 d., minėtų pajamų panaudojimo šio perskaičiavimo metu nevertina.

Bendrovės šilumos bazinės kainos pastovioji dedamoji sudarė 2,10 ct/kWh. Pagal Skyriaus skaičiavimus, po antrojo šilumos bazinės kainos perskaičiavimo pastovioji dedamoji sudaro 2,08 ct/kWh, t. y. 0,02 ct/kWh mažiau nei šilumos bazinėje kainoje.

1.2. Šilumos kainos kintamosios dedamosios perskaičiavimas

Vadovaujantis Metodikos 75 punktu, šilumos kainos kintamoji dedamoji perskaičiuojama atsižvelgus į faktinius pagamintos ir įsigytos šilumos kiekių (struktūros) pokyčius, į faktinius pokyčius naudojamo kuro srityje, atsižvelgus į faktinius elektros energijos bei geriamojo vandens technologinėms reikmėms kainų pokyčius.

1.2.1. Elektros energijos ir vandens technologijai sąnaudų perskaičiavimas

Vadovaujantis Metodikos 75.3 papunkčiu, šilumos kainos kintamoji dedamoji perskaičiuojama atsižvelgus į faktinius elektros energijos bei geriamojo vandens technologinėms reikmėms kainų pokyčius.

Elektros energijos ir vandens technologijai sąnaudų perskaičiavimas atliekamas dėl pasikeitusių elektros energijos ir vandens kainų.

Elektros energijos ir vandens technologinėms reikmėms sąnaudų pokytis pateiktas 8 lentelėje.

8 lentelė. Skyriaus ir Bendrovės apskaičiuotų elektros energijos ir vandens technologinėms reikmėms sąnaudų pokyčio palyginimas

Eil. Nr.	Šilumos kaina		Bendrovės projektas	Skyriaus projektas
1	2		3	4
1.	T_{KD}	Galiojanti kintamoji dedamoji	2,09*	
1.1.	ΔT_E	elektros energijos kainų pokyčio įtaka	-	-
Įvesties rodikliai				
1.1.1.	C_E	<i>perskaičiavimo metu apskaičiuotas elektros energijos technologinėms reikmėms sąnaudų pokytis, tūkst. Eur</i>	-5,19	-7,45
1.1.2.	q_E	<i>elektros energijos technologinėms reikmėms kiekis, nustatytas galiojančios kainos skaičiavimo metu, tūkst. kWh</i>	3 002,15	3 002,15
1.1.3.	q_E	<i>elektros energijos technologinėms reikmėms kiekis, nustatytas perskaičiavimo metu, tūkst. kWh</i>	3 002,15	3 002,15
1.1.4.	p_E	<i>elektros energijos technologinėms reikmėms kaina, nustatyta perskaičiavimo metu (šilumos gamybos verslo vienetė), ct/kWh</i>	7,62	7,54
1.1.5.	p_E	<i>elektros energijos technologinėms reikmėms kaina, nustatyta perskaičiavimo metu (šilumos perdavimo verslo vienetė), ct/kWh</i>	7,53	7,45
1.2.	ΔT_W	vandens kainų pokyčio įtaka	-	-
1.2.1.	C_W	<i>perskaičiavimo metu apskaičiuotas vandens technologinėms reikmėms sąnaudų pokytis, tūkst. Eur</i>	-3,91	-4,56
1.2.2.	q_W	<i>vandens technologinėms reikmėms kiekis, nustatytas galiojančios kainos skaičiavimo metu, tūkst. m³</i>	36,84	36,84
1.2.3.	q_W	<i>vandens technologinėms reikmėms kiekis, nustatytas perskaičiavimo metu, tūkst. m³</i>	36,84	36,84
1.2.4.	p_W	<i>vandens technologinėms reikmėms kaina, perskaičiavimo metu (šilumos gamybos verslo vienetė), Eur/ m³</i>	1,15	1,12
1.2.5.	p_W	<i>vandens technologinėms reikmėms kaina, perskaičiavimo metu (šilumos perdavimo verslo vienetė), Eur/ m³</i>	0,36	0,38

*2019 m. birželio mėn. kaina.

Bendrovės skaičiavimais, elektros energijos kaina ataskaitiniu laikotarpiu, lyginant su galiojančia, gamybos verslo vienetu sumažėjo nuo 7,76 ct/kWh iki 7,62 ct/kWh, perdavimo verslo vienetu – nuo 7,85 ct/kWh iki 7,53 ct/kWh. Bendrovės perskaičiuotos elektros energijos sąnaudos sudaro 228,27 tūkst. Eur ir yra 5,19 tūkst. Eur mažesnės nei įvertintos galiojančioje kainoje. Bendrovės skaičiavimais, dėl sumažėjusių elektros energijos technologinėms reikmėms sąnaudų šilumos kainos kintamoji dedamoji nekinta. Skyriaus skaičiavimais, įvertinus Bendrovės 2019 m. vasario 15 d. raštu (reg. Nr. R1-3103) pateiktoje ataskaitoje *Kintamų sąnaudų, faktiškai priskirtų reguliuojamų kainų paslaugai (produktui), apimties suvestinė* nurodytas 2018 m. faktines vidutines elektros energijos kainas, lyginant su galiojančia, elektros energijos kaina gamybos verslo vienetu mažėja nuo 7,76 ct/kWh iki 7,54 ct/kWh, perdavimo verslo vienetu – nuo 7,85 ct/kWh iki 7,45 ct/kWh. Perskaičiuotos elektros energijos sąnaudos sudaro 225,87 tūkst. Eur ir yra 7,59 tūkst. Eur mažesnės nei įvertintos galiojančioje kainoje. Skyriaus skaičiavimais, dėl sumažėjusių elektros energijos technologinėms reikmėms sąnaudų šilumos kainos kintamoji dedamoji, lyginant su galiojančia, nekinta.

Bendrovės skaičiavimais, vandens technologinėms reikmėms kaina, lyginant su galiojančia, gamybos verslo vienetu sumažėjo nuo 1,16 Eur/m³ iki 1,15 Eur/m³. Vandens kaina, lyginant su galiojančia, perdavimo verslo vienetu sumažėjo nuo 0,86 Eur/m³ iki 0,36 Eur/m³. Bendrovės perskaičiuotos vandens technologinėms reikmėms sąnaudos sudaro 36,74 tūkst. Eur, t. y. 3,91 tūkst. Eur mažiau nei galiojančioje kainoje. Bendrovės skaičiavimais, dėl sumažėjusių vandens technologinėms reikmėms sąnaudų šilumos kainos kintamoji dedamoji nekinta. Skyriaus skaičiavimais, atsižvelgus į Bendrovės vasario 15 d. raštu (reg. Nr. R1-3103) pateiktoje ataskaitoje *Kintamų sąnaudų, faktiškai priskirtų reguliuojamų kainų paslaugai (produktui), apimties suvestinė* nurodytas 2018 m. faktines vidutines vandens kainas, vandens technologinėms reikmėms kaina gamybos verslo vienetu sumažėjo nuo 1,16 Eur/m³ iki 1,12 Eur/m³, perdavimo verslo vienetu – nuo 0,86 Eur/m³ iki 0,38 Eur/m³. Perskaičiuotos vandens technologinėms reikmėms sąnaudos sudaro 36,07 tūkst. Eur ir yra 4,56 tūkst. Eur mažesnės nei įvertintos galiojančioje kainoje. Skyriaus skaičiavimais, dėl sumažėjusių vandens technologinėms reikmėms sąnaudų šilumos kainos kintamoji dedamoji, lyginant su galiojančia, nekinta.

Pažymėtina, kad Skyriaus ir Bendrovės skaičiavimuose taikytos skirtingos elektros energijos ir vandens technologinėms reikmėms kainos, neturi įtakos apskaičiuotam kintamosios dedamosios pokyčiui.

Iš viso, Skyriaus skaičiavimais, elektros energijos ir vandens technologinėms reikmėms sąnaudos sudaro 261,94 tūkst. Eur ir yra 12,15 tūkst. Eur mažesnės nei galiojančioje kainoje. Skyriaus ir Bendrovės skaičiavimais, dėl elektros energijos technologinėms reikmėms sąnaudų pokyčio ($\Delta T_{E,3}$) ir vandens technologinėms reikmėms sąnaudų pokyčio ($\Delta T_{W,3}$) šilumos kainos kintamoji dedamoji, lyginant su galiojančia, nekinta.

1.2.2. Pelenų tvarkymo (išvežimo, utilizavimo) ir kitų sąnaudų pokyčiai

Vadovaujantis Metodikos 75.4 papunkčiu, šilumos kainos kintamoji dedamoji perskaičiuojama atsižvelgus į kitus, nuo ūkio subjekto valios nepriklausančių veiksnių nulemtus, neišvengiamus kintamųjų sąnaudų pokyčius.

Pelenų tvarkymo (išvežimo, utilizavimo) sąnaudų pokytis pateiktas 9 lentelėje.

9 lentelė. Skyriaus ir Bendrovės apskaičiuotų pelenų sąnaudų pokyčio palyginimas

Eil. Nr.	Šilumos kaina		Galiojanti	Bendrovės projektas	Skyriaus projektas	Pokytis (6-3)
1	2		3	4	6	7
1.	T_{KD}	<i>Galiojanti kintamoji dedamoji</i>	2,09*			
1.1.	ΔT_O	<i>Pelenų tvarkymo (išvežimo, utilizavimo) kainų pokyčio įtaka</i>	-	-	-	-

Eil. Nr.	Šilumos kaina		Galiojanti	Bendrovės projektas	Skyriaus projektas	Pokytis (6-3)
1.1.1.	C_0	<i>perskaičiavimo metu apskaičiuotas pelenų tvarkymo (išvežimo, utilizavimo) sąnaudų pokytis, tūkst. Eur</i>	-	-	-	-
1.1.2.	q_0	<i>pelenų kiekis, nustatytas bazinės kainos skaičiavimo metu, t</i>	562,21	562,51	562,51	-
1.1.3.	q_0	<i>pelenų kiekis, nustatytas perskaičiavimo metu, t</i>	562,51	562,51	562,51	-
1.1.4.	p_0	<i>pelenų tvarkymo (išvežimo utilizavimo) kaina, nustatyta perskaičiavimo metu, ct/kWh</i>	0,01	0,01	0,01	-

*2019 m. birželio mėn. kaina.

Bendrovė Projekte nurodė, kad faktinė pelenų tvarkymo (išvežimo, utilizavimo) kaina, lyginant su galiojančioje šilumos kainoje įskaičiuota kaina, nesikeitė, todėl dėl pelenų tvarkymo sąnaudų pokyčio ($\Delta T_{0,3}$) šilumos kainos kintamoji dedamoji nesikeičia.

Bendrovės galiojanti birželio mėn. šilumos kainos kintamoji dedamoji sudarė 2,09 ct/kWh. Pagal Skyriaus skaičiavimus, po antro šilumos bazinės kainos perskaičiavimo projekcinė šilumos kainos kintamoji dedamoji, įvertinus birželio mėn. kuro kainas, sudaro 2,11 ct/kWh, t. y. 0,02 ct/kWh daugiau nei galiojančioje kainoje.

1.3. Šilumos kainos dedamųjų galiojimo laikotarpiu šilumos kainoje įskaitytų ir faktiškai patirtų kuro sąnaudų vertinimas

Vadovaujantis Metodikos 76 punktu, skaičiuojant būsimąjį laikotarpio šilumos kainos dedamąsias, įvertinamas ūkio subjekto sąnaudų skirtumas, susidaręs tarp per ataskaitinį laikotarpį šilumos vieneto kainoje įskaitytų ir faktiškai patirtų sąnaudų kurui ir (ar) šilumai įsigyti.

1. Savivaldybės taryba 2016 m. gruodžio 22 d. sprendimu Nr. TS-328 „Dėl uždarnosios akcinės bendrovės „Utenos šilumos tinklai“ šilumos kainos dedamųjų pirmiesiems šilumos bazinės kainos dedamųjų galiojimo metams nustatymo“ 12 mėnesių laikotarpiui paskirstė 2012 m. spalio 1 d. – 2015 m. gruodžio 31 d. laikotarpiu papildomai gautas 120,95 tūkst. Eur pajamas, susidariusias dėl faktinių ir į šilumos kainą įskaičiuotų kuro kainų skirtumo, mažinant šilumos kainą 0,10 ct/kWh. Bendrovės skaičiavimais, dedamosios taikymo laikotarpiu (2017 m. vasario 1 d. – 2018 m. sausio 31 d.), Bendrovė vartotojams grąžino 133,52 tūkst. Eur., t. y. 12,57 tūkst. Eur daugiau nei turėjo grąžinti. Skyrius skaičiavimai atitinka Bendrovės skaičiavimus. Bendrovės patirtas nepadengtas 12,57 tūkst. Eur sąnaudas Skyrius vertina šio perskaičiavimo metu, nustatydamas bendrą šilumos kainos dedamųjų galiojimo laikotarpiu šilumos kainoje įskaitytų ir faktiškai patirtų kuro įsigijimo sąnaudų ar papildomų pajamų sumą.

2. Savivaldybės taryba 2018 m. kovo 29 d. sprendimu Nr. TS-74 „Dėl uždarnosios akcinės bendrovės „Utenos šilumos tinklai“ šilumos kainos dedamųjų antriesiems šilumos bazinės kainos dedamųjų galiojimo metams nustatymo“ 36 mėn. laikotarpiui paskirstė 2016 m. sausio 1 d. – 2017 m. birželio 30 d. laikotarpiu 1 272,8 tūkst. Eur papildomai gautas pajamas, susidariusias dėl faktinių ir į šilumos kainą įskaičiuotų kuro įsigijimo kainų skirtumo, šilumos kainą mažinant 0,34 ct/kWh. Atsižvelgus į tai, kad Projekto pateikimo metu papildomos dedamosios taikymas nebuvo pasibaigęs, papildomai gautų pajamų grąžinimas turi būti įvertintas kito perskaičiavimo metu.

3. Skaičiuojant Bendrovės šilumos vieneto kainoje įskaitytų ir faktinių sąnaudų kurui įsigyti dydžio neatitiktį vertinamas 2017 m. liepos 1 d. – 2018 m. rugsėjo 30 d. laikotarpis.

Bendrovės skaičiavimais, šilumos vieneto kainoje įskaitytų sąnaudų kurui atitinkamu laikotarpiu buvo 2 660,76 tūkst. Eur, o faktiškai patirtos kuro įsigijimo sąnaudos atitinkamu laikotarpiu sudarė 2 255,82 tūkst. Eur, t. y. susidarė 404,94 tūkst. Eur papildomai gautų pajamų. Skyriaus skaičiavimais, 2017 m. liepos 1 d. – 2018 m. rugsėjo 30 d. laikotarpiu šilumos vieneto kainoje įskaitytų sąnaudų kurui įsigyti dydis sudarė 2 660,76 tūkst. Eur, o Skyriaus apskaičiuotos

faktiškai patirtos kuro sąnaudos minėtu laikotarpiu sudarė 2 250,93 tūkst. Eur, t. y. Skyriaus apskaičiuotos papildomai gautos pajamos sudaro 409,83 tūkst. Eur. Skirtumas tarp Skyriaus ir Bendrovės skaičiavimų susidarė dėl Bendrovės netinkamai faktinių sąnaudų kurui įsigyti dydžio ribojimo šilumos nuostolių apimtimi (Metodikos 58.4.4), t. y. Bendrovė ribojimą taikė ne šilumos nuostolių apimčiai, o visam papildomam šilumos kiekiui.

Papildomos kuro sąnaudų ir pajamų neatitikimo dedamosios 2017 m. liepos 1 d. – 2018 m. rugsėjo 30 d. laikotarpiu apskaičiavimas pateiktas 10 lentelėje.

10 lentelė. Papildomos kuro sąnaudų ir pajamų neatitikimo dedamosios apskaičiavimas 2017 m. liepos 1 d. – 2018 m. rugsėjo 30 d. laikotarpiu

Eil. Nr.	Šilumos kaina		Bendrovės projektas	Skyriaus projektas	Skirtumas (4-3)
1	2		3	4	
1.	<i>Nepadengtos kuro ir (ar) įsigytos šilumos sąnaudos (+) ar papildomai gautos pajamos (-), susidariusios (1.3 eil. – 1.4 eil.)</i>	<i>tūkst. Eur</i>	-404,94	-409,83	-4,89
1.1.	<i>Faktiškai suvartoto kuro sąnaudos</i>	<i>tūkst. Eur</i>	2 343,02	2 343,02	-
1.2.	<i>Pagal bazinę kuro struktūrą perskaičiuotos kuro sąnaudos</i>	<i>tūkst. Eur</i>	2 820,06	2 855,92	35,86
1.3.	<i>Faktiškai patirtos kuro įsigijimo sąnaudos atitinkamu laikotarpiu, apskaičiuotos vadovaujantis Metodikos 76.9 papunkčiu</i>	<i>tūkst. Eur</i>	2 255,82	2 250,93	-4,89
1.4.	<i>Šilumos vieneto kainoje įskaitytų sąnaudų kurui dydis atitinkamu laikotarpiu</i>	<i>tūkst. Eur</i>	2 660,76	2 660,76	-

Skyriaus ir Bendrovės apskaičiuotos nesusigrąžintos ir (ar) papildomai gautos pajamos, susidariusios dėl šilumos kainos dedamosiose įskaičiuotų ir faktiškai patirtų kuro įsigijimo sąnaudų neatitikties, pateiktos 11 lentelėje.

11 lentelė. Skyriaus ir Bendrovės apskaičiuotos vartotojams nesugrąžintos ir papildomai gautos pajamos

Eil. Nr.	Šilumos kaina		Bendrovės projektas	Skyriaus projektas	Skirtumas (4-3)	
1	2		3	4	5	
1.	$\Delta T_{HG\&H}$	Nesusigrąžintos sąnaudos (+) ir (ar) papildomai gautos pajamos (-)	<i>ct/kWh</i>	-0,32	-0,32	-
			<i>tūkst. Eur</i>	-392,37	-397,26	-4,89
1.1.	$\Delta T_{HG\&H}$	<i>šilumos vieneto kainoje įskaitytų sąnaudų kurui ir faktiškai patirtų sąnaudų skirtumas, susidaręs 2017 m. liepos 1 d. – 2018 m. rugsėjo 30 d. laikotarpiu.</i>	<i>tūkst. Eur</i>	-404,94	-409,83	-4,89
1.2.	$\Delta T_{HG\&H}$	<i>2017 m. vasario 1 d. – 2018 m. sausio 31 d. laikotarpiu sugrąžintos daugiau nei buvo nustatyta 2012 m. spalio 1 d. – 2015 m. gruodžio 31 d. laikotarpiu papildomai gautos pajamos</i>	<i>tūkst. Eur</i>	12,57	12,57	-

Skyriaus apskaičiuotas 397,26 tūkst. Eur papildomai gautas pajamas paskirsčius 12 mėnesių baziniam realizuotos šilumos kiekiui (124,58 tūkst. MWh), šilumos kaina mažėja 0,32 ct/kWh.

1.4. Šilumos kainos dedamųjų galiojimo laikotarpiu šilumos kainoje įskaitytų ir faktiškai patirtų šilumos punktu normatyvinio pelno sąnaudų skaičiavimas

Savivaldybės taryba 2016 m. gruodžio 22 d. sprendimu Nr. TS-328 „Dėl uždarnosios akcinės bendrovės „Utenos šilumos tinklai“ šilumos kainos dedamųjų pirmiesiems šilumos bazinės kainos dedamųjų galiojimo metams nustatymo“ 12 mėnesių laikotarpiui paskirstė 2013 m. gegužės 1 d. – 2014 m. rugsėjo 30 d. laikotarpiu papildomai gautas 7,77 tūkst. Eur pajamas, susidariusias dėl normatyvinio pelno, apskaičiuoto nuo šilumos punktų vertės, mažinant šilumos kainą 0,01ct/kWh. Bendrovės skaičiavimais, papildomos dedamosios taikymo laikotarpiu (2017 m. vasario 1 d. – 2018 m. sausio 31 d.) Bendrovė vartotojams sugrąžino 13,35 tūkst. Eur, t. y. 5,58 tūkst. Eur daugiau nei turėjo sugrąžinti. Skyriaus skaičiavimai atitinka Bendrovės skaičiavimus. Bendrovės nesusigrąžintas sąnaudas (5,58 tūkst. Eur) paskirsčius 12 mėnesių laikotarpiui realizuotinam šilumos kiekiui (124,58 tūkst. MWh), dedamoji įtakos šilumos kainai neturi. Pažymėtina, kad Bendrovė šilumos kainos dedamųjų galiojimo laikotarpiu šilumos kainoje įskaitytų ir faktiškai patirtų šilumos punktų normatyvinio pelno sąnaudas vertino kartu su 2017 m. vasario 1 d. – 2018 m. sausio 31 d. laikotarpiu susidariusiomis nepapengtomis kuro įsigijimo sąnaudomis.

1.5. Šilumos kainos dedamųjų galiojimo laikotarpiu šilumos kainoje įskaitytų ir faktiškai patirtų kitų sąnaudų vertinimas

Savivaldybės taryba 2016 m. gruodžio 22 d. sprendimu Nr. TS-328 „Dėl uždarnosios akcinės bendrovės „Utenos šilumos tinklai“ šilumos kainos dedamųjų pirmiesiems šilumos bazinės kainos dedamųjų galiojimo metams nustatymo“ 24 mėnesių laikotarpiui paskirstė 2013 m. sausio 1 d. – 2014 m. gruodžio 31 d. laikotarpiu papildomai gautas 862,6 tūkst. Eur pajamas, susidariusias dėl daugiau kaip 1 procentiniu punktu viršytos vidutinės faktinės investicijų gražos atitinkamu laikotarpiu, palyginti su nustatyta investicijų graža, mažinant šilumos kainą 0,35 ct/kWh. Atsižvelgus į tai, kad Projekto pateikimo metu papildomos dedamosios taikymas nebuvo pasibaigęs, papildomai gautų pajamų gražinimas turi būti įvertintas kito perskaičiavimo metu.

1.6. Biokuro kiekio įsigijimo energijos išteklių biržoje vertinimas

Lietuvos Respublikos energijos išteklių rinkos įstatymo 19¹ straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad šilumos tiekėjai, reguliuojami nepriklausomi šilumos gamintojai ir šilumą ir elektros energiją bendrame technologiniame cikle gaminantys gamintojai, kurie elektros ir (ar) šilumos energijos gamybai naudoja biokurą, privalo energijos išteklių biržoje 2016 metais įsigyti ne mažiau kaip 100 proc. elektros ir (ar) šilumos energijos gamybai reikalingo biokuro kiekio dalį. Energijos išteklių rinkos įstatymo 19¹ straipsnio 2 dalyje nurodyta, kad 19¹ straipsnio 1 dalyje išdėstyti reikalavimai nurodytoms energetikos įmonėms netaikomi, jeigu energijos išteklių biržoje dėl objektyvių priežasčių nebuvo galima įsigyti reikalingo atitinkamos biokuro rūšies kiekio ar jo dalies arba kitais būdais įsigyti biokurą yra ekonomiškai naudingiau.

Bendrovė 2017 metais Energijos išteklių biržoje įsigijo 100,0 proc. reikiamo biokuro poreikio. Remiantis Komisijos Šilumos ir vandens departamento Šilumos gamintojų ir konkurencijos skyriaus parengta 2018 m. liepos 31 d. Energijos išteklių rinkos įstatyme įtvirtinto įpareigojimo biokurą įsigyti energijos išteklių biržoje vykdymo 2017 m. ataskaita Nr. O13-12, patvirtinta Komisijos 2018 m. rugpjūčio 23 d. nutarimu Nr. O3E-257 „Dėl Energijos išteklių rinkos įstatyme įtvirtinto įpareigojimo biokurą įsigyti energijos išteklių biržoje vykdymo 2017 m.“, Bendrovė Energijos išteklių rinkos įstatymo 19¹ straipsnio 1 dalyje numatytą įpareigojimą įvykdė.

2. KARŠTO VANDENS KAINOS DEDAMŪJŲ SKAIČIAVIMAS

Bendrovė 2018 m. lapkričio 8 d. raštu Nr. SD-350 „Dėl karšto vandens kainos dedamųjų“ pateikė Komisijai ir 2018 m. lapkričio 8 d. raštu Nr. SD-351 „Dėl karšto vandens kainos dedamųjų“ Savivaldybės tarybai karšto vandens kainos dedamųjų nustatymo projektą (toliau – Karšto vandens kainos projektas). Bendrovė 2019 m. gegužės 28 d. raštu Nr. (2.19) SD-184 „Dėl šilumos kainos perskaičiavimo projekto“ pateikė papildomą informaciją, reikalingą Karšto vandens kainos projekto analizei.

Skyrius Bendrovės pateiktą Karšto vandens kainos projektą patikrino vadovaudamasis Įstatymo 32 straipsnio 11 dalimi ir Karšto vandens kainų nustatymo metodika, patvirtinta Komisijos 2009 m. liepos 21 d. nutarimu Nr. O3-106 „Dėl Karšto vandens kainų nustatymo metodikos“ (toliau – Karšto vandens metodika). Nustatant karšto vandens kainos dedamąsias taip pat atsižvelgiama į karšto vandens kainos skaičiavimo metu galiojančius lyginamuosius rodiklius, apskaičiuotus pagal Šilumos gamybos, perdavimo, mažmeninio aptarnavimo, karšto vandens tiekimo ir atsiskaitomųjų karšto vandens apskaitos prietaisų aptarnavimo veiklų lyginamosios analizės aprašą, patvirtintą Komisijos 2011 m. liepos 29 d. nutarimu Nr. O3-219 „Dėl Šilumos gamybos, perdavimo, pardavimo karšto vandens tiekimo ir atsiskaitomųjų karšto vandens apskaitos prietaisų aptarnavimo veiklų lyginamosios analizės aprašo patvirtinimo“.

Vadovaujantis Karšto vandens metodikos 17.2 papunkčiu, savivaldybės institucija ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų teikia Komisijai karšto vandens kainų suderinimo dokumentus ir (ar) pagrįstas pastabas. Utenos rajono savivaldybės administracija 2018 m. lapkričio 11 d. raštu Nr. (3.11)1-2771 „Dėl UAB „Utenos šilumos tinklai“ karšto vandens kainos dedamųjų projekto“ informavo Komisiją, kad Savivaldybės taryba pateiktam Bendrovės Karšto vandens kainos projektui pritaria ir pastabų bei pasiūlymų neturi.

Šiuo metu galiojančios karšto vandens kainos dedamosios nustatytos Komisijos 2018 m. sausio 25 d. nutarimu Nr. O3E-27 „Dėl uždarnosios akcinės bendrovės „Utenos šilumos tinklai“ karšto vandens kainos dedamųjų nustatymo“. Karšto vandens kainos dedamųjų perskaičiavimo ataskaitinis laikotarpis 2017 m.

Kintamoji karšto vandens kainos dedamoji

Karšto vandens metodikos 30 punkte numatyta, kad būtinas paruošti karšto vandens kiekis skaičiuojamas pagal per ataskaitinį laikotarpį karštam vandeniui ruošti suvartotą geriamojo vandens kiekį, atsižvelgus į priežastis, lėmusias šio kiekio pasikeitimą ir prognozuojamą geriamojo vandens suvartojimo pasikeitimą. Bendrovės skaičiavimais, planuojamas geriamojo vandens, reikalingo karštam vandeniui ruošti, kiekis sudaro 208,13 tūkst. m³ ir atitinka ataskaitiniu laikotarpiu karštam vandeniui ruošti suvartotą geriamojo vandens kiekį. Skyriaus skaičiavimai atitinka Bendrovės skaičiavimus.

Karšto vandens metodikos 32 punktas nurodo, kad planuojamas realizuoti karšto vandens kiekis daugiabučiuose namuose esantiems vartotojams nustatomas iš būtino paruošti karšto vandens kiekio atėmus faktines, tačiau ne didesnes kaip 3 proc. leistinas karšto vandens netektis, susidaranti dėl karšto vandens apskaitos prietaisų paklaidų. Ataskaitiniu laikotarpiu Bendrovės faktinės karšto vandens netektys daugiabučių namų tinkluose sudarė 2,61 proc. Bendrovės skaičiavimais, vadovaujantis Karšto vandens metodikos 32 punktu, taikant faktines ataskaitinio laikotarpio karšto vandens netektis (2,61 proc.) daugiabučių namų tinkluose, planuojamos karšto vandens netektys sudaro 5,43 tūkst. m³, t. y. planuojamas realizuoto karšto vandens kiekis sudaro 202,71 tūkst. m³. Skyriaus skaičiavimai atitinka Bendrovės skaičiavimus.

Realizuoto karšto ir geriamojo vandens kiekių palyginimas pateiktas 12 lentelėje.

12 lentelė. Realizuoto karšto ir geriamojo vandens kiekių palyginimas, tūkst. m³

Eil. Nr.	Rodiklis	Galiojanti kaina *	Ataskaitinis laikotarpis	Bendrovės projektas	Skyriaus projektas	Pokytis (6-3)
1	2	3	4	5	6	7
1.	Geriamojo vandens, reikalingo karštam vandeniui ruošti, kiekis	218,51	208,13	208,13	208,13	-10,38
2.	Realizuoto karšto vandens kiekis	211,96	202,71	202,71	202,71	-9,25
2.1.	<i>iš to sk. vartotojams daugiabučiuose namuose</i>	211,96	202,71	202,71	202,71	-9,25
2.2.	<i>kitiems vartotojams</i>	-	-	-	-	-
3.	Karšto vandens netektys daugiabučių namų tinkluose, proc.	3,00	2,61	2,61	2,61	-0,39

* patvirtinta Komisijos 2018 m. sausio 25 d. Nr. O3E-27 nutarimu.

Skyriaus ir Bendrovės skaičiavimais, taikant nustatytas geriamojo vandens ir nuotekų tvarkymo paslaugų ir geriamojo vandens pardavimo kainas, projekcinė 2019 m. birželio mėn. karšto vandens kainos kintamoji dedamoji (šilumos kaina – 3,72 ct/kWh) Bendrovės daugiabučių namų vartotojams sudaro 3,71 Eur/m³, o kitiems vartotojams – 3,61 Eur/m³. Kintamoji kainos dedamoji daugiabučių namų vartotojams, lyginant su galiojančia, nekinta, o kintamoji kainos dedamoji kitiems vartotojams, lyginant su galiojančia, didėja 0,01 Eur/m³.

Pastovioji karšto vandens kainos dedamoji

Bendrovės Karšto vandens kainos projekte suplanuotos pastoviosios sąnaudos sudaro 23,82 tūkst. Eur.

Vadovaujantis Karšto vandens metodikos 28.2 papunkčiu, nustatant karšto vandens kainos dedamąsias, atsižvelgiama į karšto vandens tiekimo paslaugai faktiškai priskirtų būtinųjų sąnaudų apimtį ataskaitiniu laikotarpiu. Bendrovė, atsižvelgdama į faktiškai 2017 m. patirtas sąnaudas, įvertino 1,11 tūkst. Eur nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudų, 2,68 tūkst. Eur einamojo remonto ir aptarnavimo sąnaudų (Pažymėtina, kad planuojamos einamojo remonto ir aptarnavimo sąnaudos neviršija 2017 m. II grupės įmonių einamojo remonto ir aptarnavimo sąnaudų karšto vandens tiekimo veikloje, tenkančių 1 m³ realizuoto karšto vandens, lyginamojo rodiklio), 0,40 tūkst. Eur mokesčių sąnaudų, 0,01 tūkst. Eur finansinių sąnaudų, 1,51 tūkst. Eur administracinių sąnaudų, 0,35 tūkst. Eur kitų paskirstomų sąnaudų. Skyrius skaičiavimai atitinka Bendrovės skaičiavimus.

Bendrovės planuojamos personalo sąnaudos sudaro 15,06 tūkst. Eur ir atitinka ataskaitiniu laikotarpiu patirtų sąnaudų apimtį. Vadovaujantis Karšto vandens metodikos 33.1.3.1 papunkčiu, metinis darbo užmokesčio fondas skaičiuojamas karšto vandens tiekimo veiklos darbuotojų skaičių padauginus iš darbuotojų vidutinio darbo užmokesčio. Vidutinis karšto vandens tiekimo darbuotojų darbo užmokesčio dydis ribojamas Lietuvos statistikos departamento skelbiamo elektros, dujų, garo ir oro kondicionavimo sektoriaus vidutiniu mėnesiniu darbo užmokesčiu.

Bendrovės Karšto vandens kainos projekte planuojamas karšto vandens tiekimo veiklos darbuotojų skaičius atitinka ataskaitinio laikotarpio darbuotojų skaičių ir sudaro 1,47 darbuotojus, iš kurių 0,06 priskirti bendrajai (administracinei) veiklai. Pažymėtina, kad Bendrovės planuojamas karšto vandens tiekimo veiklos ir bendrosios (administracinės) veiklos darbuotojų skaičius neviršija 2017 m. II grupės įmonių karšto vandens tiekimo vartotojų skaičiaus, tenkančio vienam dirbančiajam karšto vandens tiekimo veikloje ir karšto vandens tiekimo veiklos darbuotojų skaičiaus, tenkančio vienam bendrosios veiklos darbuotojui, lyginamųjų rodiklių.

Bendrovės planuojamos darbo užmokesčio sąnaudos sudaro 11,00 tūkst. Eur, o socialinio draudimo sąnaudos – 3,41 tūkst. Eur. Bendrovės darbo užmokesčio fondas bei socialinio draudimo sąnaudos buvo suplanuotos, atsižvelgiant į 2017 m. faktiškai patirtas sąnaudas. Skyrius atsižvelgęs į tai, kad nuo 2019 m. sausio 1 d. įsigaliojo Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo ir Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio bei privalomojo draudimo įstatymo pakeitimai, apskaičiuotas darbo užmokesčio sąnaudas bei privalomojo socialinio draudimo sąnaudas perskaičiavo pagal Valstybinės mokesčių inspekcijos viešai skelbiamas rekomendacijas. Skyriaus skaičiavimais, Bendrovės darbo užmokesčio fondas sudaro 15,08 tūkst. Eur, o socialinio draudimo sąnaudos – 0,25 tūkst. Eur. Pažymėtina, kad Bendrovės darbo užmokesčio fondas neviršija darbo užmokesčio fondo, apskaičiuoto pagal Lietuvos statistikos departamento skelbiamą elektros, dujų, garo tiekimo ir oro kondicionavimo sektoriaus vidutinį mėnesinį darbo užmokesį. Kitos Skyriaus įvertintos personalo sąnaudos, atitinka 2017 m. faktiškai patirtas sąnaudas. Skyriaus skaičiavimais, iš vis personalo sąnaudos sudaro 15,08 tūkst. Eur.

Bendrovės suplanuotos rinkodaros ir pardavimų sąnaudos sudaro 2,71 tūkst. Eur. Minėtos sąnaudos atitinka ataskaitiniu laikotarpiu faktiškai patirtų sąnaudų apimtį. Bendrovė planuoja 2,32 tūkst. Eur sąskaitų vartotojams parengimo ir pateikimo sąnaudų ir 0,35 tūkst. Eur vartotojų mokėjimų administravimo ir surinkimo sąnaudų. Pažymėtina, kad Bendrovės planuojamos vartotojų sąskaitų parengimo, pateikimo bei vartotojų mokėjimų administravimo sąnaudos neviršija 2017 m. II įmonių grupės Sąskaitų parengimo ir pateikimo sąnaudų, tenkančių vienam aptarnaujamam karšto vandens vartotojui, ir Vartotojų mokėjimų administravimo ir surinkimo sąnaudų, tenkančių vienam

aptarnaujamam karšto vandens vartotojui, lyginamųjų rodiklių. Atsižvelgiant į tai, Skyrius apskaičiuotas rinkodaros ir pardavimų sąnaudų dydis atitinka Bendrovės apskaičiuotą.

Pagal Karšto vandens metodikos 36 punktą, investicijų grąža skaičiuojama nuo būtinųjų pastoviųjų karšto vandens ruošimo ir pardavimo sąnaudų, taikant investicijų grąžos normą, apskaičiuotą pagal WACC metodiką.

WACC metodikos 11 punkte numatyta, kad ūkio subjektui investicijų grąžos norma nustatoma, taikant optimalią kapitalo struktūrą, jei pagal paskutinių audituotų finansinių metų, prieš Komisijai apskaičiuojant investicijų grąžos normą, metinėse finansinėse ataskaitose pateikiama faktinę ūkio subjekto kapitalo struktūrą apskaičiuota investicijų grąžos norma yra didesnė nei apskaičiuota pagal optimalią kapitalo struktūrą. Kapitalo struktūra laikoma optimalia, kai skolintas kapitalas sudaro 60 proc., o nuosavas – 40 proc.

Bendrovės skaičiavimais, taikant optimalią kapitalo struktūrą, Komisijos skelbiamą 6,27 proc. nuosavo kapitalo grąžą bei, vadovaujantis WACC metodikos 8 punktu, 2,19 proc. faktinį šilumos gamybos ir (ar) tiekimo, karšto vandens tiekimo sektoriaus skolinto kapitalo kainos svertinį vidurkį⁷ (Bendrovė neturi ilgalaikių paskolų), investicijų grąžos norma sudaro 4,26 proc. Bendrovė nuo Projekte įvertintų 23,82 tūkst. Eur pastoviųjų sąnaudų apskaičiavo 1,01 tūkst. Eur investicijų grąžą.

Pažymėtina, kad Bendrovės taikoma skolinto kapitalo kaina (2,19 proc.) viršija skolinto kapitalo kainos viršutinę ribą pagal Lietuvos banko skelbiamus duomenis (2,10 proc.⁸) ir neatitinka WACC metodikos 6 ir 14 punktuose numatytų reikalavimų. Skyriaus skaičiavimais, taikant optimalią kapitalo struktūrą, 6,27 proc. nuosavo kapitalo grąžą bei, vadovaujantis WACC metodikos 6 ir 14 punktais, apskaičiuotą 2,10 proc. skolinto kapitalo kainą, investicijų grąžos norma sudaro 4,21 proc. Skyriaus nuo įvertintų 23,84 tūkst. Eur pastoviųjų sąnaudų apskaičiuota investicijų grąža sudaro 1,00 tūkst. Eur. t. y. 0,01 tūkst. Eur mažiau nei Bendrovės pateiktame Karšto vandens kainos projekte.

Galiojančioje kainoje įvertintų, ataskaitiniu laikotarpiu faktiškai patirtų ir Skyriaus bei Bendrovės apskaičiuotų pastoviųjų sąnaudų palyginimas pateiktas 13 lentelėje.

13 lentelė. Galiojančioje karšto vandens kainoje įvertintų, Bendrovės planuojamų ir Skyriaus apskaičiuotų pastoviųjų sąnaudų palyginimas, tūkst. Eur

Eil. Nr.	Rodiklio pavadinimas	Galiojanti kaina	Ataskaitinis laikotarpis	Bendrovės projektas	Skyriaus projektas	Pokytis (6-3)
1	2	3	4	5	6	7
1.	Pastoviosios sąnaudos:	21,90	23,82	23,82	23,84	1,94
1.1.	Nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudos	1,33	1,11	1,11	1,11	-0,22
1.2.	Einamojo remonto ir aptarnavimo sąnaudos	1,40	2,68	2,68	2,68	1,28
1.3.	Personalo sąnaudos	15,33	15,06	15,06	15,08	-0,25
1.4.	Mokesčių sąnaudos	0,33	0,40	0,40	0,40	0,07
1.5.	Finansinės sąnaudos	0,01	0,01	0,01	0,01	-
1.6.	Administracinės sąnaudos	0,72	1,51	1,51	1,51	0,79
1.7.	Rinkodaros ir pardavimų sąnaudos	2,37	2,71	2,71	2,71	0,34
1.8.	Kitos paskirstomos sąnaudos	0,41	0,35	0,35	0,35	-0,06
2.	Investicijų grąža	0,98	0,16	1,01	1,00	0,02

Skyriaus skaičiavimais, iš viso būtiniosios Bendrovės karšto vandens tiekimo veiklos pajamos sudaro 24,84 tūkst. Eur. Pastovioji kainos dedamoji (0,12 Eur/m³), lyginant su galiojančia (0,11 Eur/m³), didėja 0,01 Eur/m³.

⁷ Skelbiama Komisijos interneto svetainėje, adresu: [https://www.regula.lt/siluma/Puslapiai/duomenys-vidutinei-svertinei-kapitalo-kainai-\(wacc\)-skaiciuoti.aspx](https://www.regula.lt/siluma/Puslapiai/duomenys-vidutinei-svertinei-kapitalo-kainai-(wacc)-skaiciuoti.aspx)

⁸ Skelbiama Komisijos interneto svetainėje, adresu: [https://www.regula.lt/siluma/Puslapiai/duomenys-vidutinei-svertinei-kapitalo-kainai-\(wacc\)-skaiciuoti.aspx](https://www.regula.lt/siluma/Puslapiai/duomenys-vidutinei-svertinei-kapitalo-kainai-(wacc)-skaiciuoti.aspx)

Skyriaus ir Bendrovės apskaičiuotų 2019 m. birželio mėn. projekcinių karšto vandens kainos pastovijų ir kintamųjų dedamųjų palyginimas su galiojančiomis kainomis pateiktas 14 lentelėje, taikant 2019 m. birželio mėn. šilumos kainą (3,72 ct/kWh).

14 lentelė. 2019 m. birželio mėn. galiojančių ir projekcinių karšto vandens kainų dedamųjų palyginimas, Eur/m³

Eil. Nr.	Kainų dedamosios	Galiojanti kaina	Bendrovės projektas	Skyriaus projektas	Pokytis (5-3)
1	2	3	4	5	6
1.	Vartotojams daugiabučiuose namuose	3,82	3,83	3,83	0,01
1.1	pastovioji dedamoji	0,11	0,12	0,12	0,01
1.2	kintamoji dedamoji	3,71	3,71	3,71	-
2.	Kitiems vartotojams	3,71	3,73	3,73	0,02
2.1	pastovioji dedamoji	0,11	0,12	0,12	0,01
2.2	kintamoji dedamoji	3,60	3,61	3,61	0,01

Skyriaus apskaičiuota projekcinė 2019 m. birželio mėn. karšto vandens kaina vartotojams daugiabučiuose namuose yra 3,83 Eur/m³, o kitiems vartotojams – 3,73 Eur/m³. Skyriaus apskaičiuotos projekcinė 2019 m. birželio mėn. karšto vandens kaina vartotojams daugiabučiuose namuose, lyginant su galiojančia kaina, didėja 0,01 Eur/m³ dėl pastoviosios dedamosios didėjimo.

3. IŠVADOS

Skyrius, išanalizavęs Bendrovės pateiktą Projektą ir Karšto vandens kainos projektą, vadovaudamasis Įstatymo 32 straipsnio 9 dalimi, Įstatymo 32 straipsnio 11 dalimi, Metodika ir Karšto vandens metodika, siūlo Komisijai:

1. Pritarti pateiktam nutarimo projektui „Dėl UAB „Utenos šilumos tinklai“ šilumos kainos dedamųjų perskaičiavimo“ ir konstatuoti, kad Savivaldybės tarybos Sprendimu Bendrovei šilumos kainų dedamosios nustatytos nesilaikant:

1.1. Metodikos 74.4 papunkčio, numatančio, kaip kainos pastovioji dedamoji perskaičiuojama atsižvelgiant į investicijų grąžos pokytį, išplaukiantį iš ūkio subjekto įvykdytų investicinių projektų pobūdžio.

1.2. Metodikos 74.5 papunkčio, numatančio, kaip kainos pastovioji dedamoji perskaičiuojama atsižvelgiant į investicijų grąžos pokytį (dėl skolinto kapitalo kainos R_d pokyčio).

1.3. Metodikos 76 punkto, numatančio, kaip įvertinama šilumos vieneto kainoje įskaitytų kuro sąnaudų dydžio neatitiktis per atitinkamą laikotarpį ūkio subjekto apribotoms faktiškai patirtoms kuro sąnaudoms.

2. Pritarti pateiktam nutarimo projektui „Dėl UAB „Utenos šilumos tinklai“ karšto vandens kainos dedamųjų nustatymo“.

PRIDEDAMA:

1. Nutarimo „Dėl UAB „Utenos šilumos tinklai“ šilumos kainos dedamųjų perskaičiavimo“ projektas, 1 lapas.

2. Nutarimo „Dėl UAB „Utenos šilumos tinklai“ karšto vandens kainos dedamųjų nustatymo“ projektas, 1 lapas.

3. Šilumos kainos dedamųjų skaičiavimo lentelės, 5 lapai.

4. Karšto vandens kainos dedamųjų skaičiavimo lentelės, 3 lapai.

Į posėdį kviečiami:

1. Utenos rajono savivaldybės atstovai, el. p. info@utena.lt);
2. UAB „Utenos šilumos tinklai“ atstovai, el. p. siluma@ust.lt.